

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BRJ 163 — GOD. IV.

ŠIBENIK, 5. LISTOPADA 1955.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Zadaci Radničkog sveučilišta

Radničko sveučilište nije neka prolazna pojava, jedna privremena mjera i oblik u obrazovanju radničke klase. Ona se zasniva i ona će se razvijati na slijedećim mislima druga Tita, koje je izrekao prilikom donošenja Zakona o upravljanju privrednim poduzećima. Tada je drug Tito rekao: »Oni ulaze postepeno, a ne odjedamput, u cjelinu, u svoje pravo da kao proizvođači i upravljači tom proizvodnjom. Zašto trudbenici ulaze postepeno, a ne odjedamput? Da li će to trajati dugo i koliko? Ne može se odgovoriti koliko će vremena to trajati, jer to zavisi od raznih okolnosti. Zavisiti od toga kako će brzo napredovati kulturni razvitak, tj. svestrana naobrazba radnika, da bi oni bili u svakom pogledu sposobni da upravljaju uspješno, na korist zajednice, tvornicima, rudnicima, transportom i t. d., jer bez toga radnici ne će moći da vrše evidenciju i kontrolu. Bez kulturnog uzdizanja radnici ne će moći da ovladaju potpunom tehnikom upravljanja.

Ta misao vrlo jasno određuje za jedan duži period ulogu i zadatke Radničkog sveučilišta. Ono treba da se razvije u takovu obrazovnu instituciju, koja će suvremenim i aktualnim sadržajem iz područja društvenih i proizvodnih nauka podizati kulturni nivo, svestrano razvijati sposobnosti radničke klase.

Našem radniku danas nije dovoljno samo da bude dobar kovač, bravar, elektro-varilac i t. d., već on, pored toga, treba poznavati organizaciju i tehniku suvremene proizvodnje, uslove za povišenje produktivnosti rada, domaće i strano tržište, poslove i zadatke svoje komune i slično, da bi kao član radničkog savjeta, vijeća proizvođača i uopće kao aktivni sudionik u javnim poslovima društva, mogao biti konstruktivni graditelj socijalizma. A za to mu već danas nije dovoljno, da posjeduje samo najosnovniji profesionalno obrazovanje, nego mora biti i u društvenom, političkom, tehničkom i ekonomskom smislu šire obrazovan. Naši radnici su tu potrebu već osjetili i doživjeli upravu kroz praksu radničkih savjeta, i zato možemo kazati, da radničko samoupravljanje i novi društveni odnosi od nas traže svestrani razvitak ličnosti. U tom smislu Radničko sveučilište postaje svojevrsna škola za odrasle i to škola radničke klase, i ono će prije ili poslije naći svoje mjesto u našem općem sistemu odgoja i obrazovanja.

Upravo imajući to u vidu Općinsko sindikalno vijeće Šibeničkog organizira kroz Radničko sveučilište predavanja, seminare i tečajeve za naše radne ljude, uz aktivnu suradnju i pomoć naših stručnjaka. Na taj način bit će omogućeno svakom našem radniku da nađe za sebe ono, što ga interesira i ono što mu može biti potrebno za usavršavanje u njegovom svakidašnjem poslu. Stoga Radničko sveučilište u našem gradu treba da postane stalno žarište ekonomskog, stručnog i kulturnog obrazovanja radnika. Upravo tu naše sindikalne organizacije trebaju da aktiviziraju svoje članstvo.

KONFERENCIJA SSRN U DRNIŠU

Narodni zastupnik Tode Čuruvija prisustvovao je prošlim dana konferenciji Socijalističkog saveza u Drnišu. Velik broj građana Drniša je s velikom pažnjom saslušao izlaganje druga Čuruvije, koji je govorio o novom komunalnom uređenju, društvenom u-

Rad narodne vlasti Nove mjere za organizaciju Narodnog odbora kotara

Osnovana Kotarska banka

Na odvojenim sjednicama Kotarskog vijeća i Vijeća proizvođača, koje su održane 29. prošlog mjeseca podnijet je, između ostalog, izvještaj o izvršenju budžeta NO-a kotara za razdoblje od 1. siječnja do 31. kolovoza o. g. Dane su garancije za kratkoročne kredite općinama Stankovci, Šibenik i Primošten. U nastavku rada donijeta je odluka o sistematizaciji radnih mjesta, o dopunskim plaćama i položajnim dodacima službenika NO-a kotara.

Oba vijeća su nadalje dala suglasnost na Statut Zavoda za socijalno osiguranje. Osnovan je i fond stambene izgradnje, a na kraju je donijeta odluka o osnivanju Kotarske banke.

Nakon toga je održana zajednička sjednica oba vijeća NO-a kotara, na kojoj je donijeto veći broj rješenja u vezi organizacije aparata NO-a kotara. Tako je u početku imenovan odbor Biro-a za posredovanje rada i to Drago

Kovač, Šime Puljić i Ante Kazija. Zatim su postavljena inspektorata i šefovi pojedinih inspektorata. Za sanitarnog inspektora imenovan je dr. Davorin Milat, financijskog Smiljen Vidić, a inspektor za elektroenergiju je ing. Miroslav Zdučić. Za šefa financijske inspekcije postavljen je Smiljan Vidić, inspekcije rada ing. Stjepan Ljubić, a šef inspekcije za škole je Petar Troškot. Za vršioca dužnosti šefa Uprave za puteve imenovan je Petar Ujević.

U nastavku rada sjednice imenovana je komisija za odlikovanje koju sačinjavaju Smiljan Reljić (predsjednik), Tomislav Dean (tajnik), Stevo Vukadin, Ivo Ninić i Vaso Mandić. U komisiji za reviziju investicionog programa predsjednik je Spiro Strunović, tajnik ing. Vinko Žepina, a članovi su Ivo Batinića, Ivo Zenić, Vujadin Beader, ing. Pero Grubišić, ing. Dalibor Defilipis, ing.

Boris Štorkilj, ing. Petar Kurtela i ing. Marijo Polombito.

Zatim je imenovan upravni odbor fonda za kreditiranje stambene izgradnje, koji sačinjavaju Nikola Zenić (predsjednik), Vaso Mandić (potpredsjednik), Vinko Petrina, Josip Ornogača i Ante Kelava.

U komisiji za žalbe u vezi poraza za predsjednika je imenovan Milan Bijelić za njegovog zamjenika Milan Čakić, a za ostale članove Kažimir Odak, Jerko Bučić i Mladen Roca, dok su im zamjenici Petar Skarić, Jovanka Šain, ing. Marijo Polombito i Joso Bolančić.

Za predsjednika upravnog odbora Kotarske banke u Šibeniku, imenovan je Ivo Družić, za potpredsjednika Miroko Rončević, a za članove Nikola Čačić, Drago Živković, Nikola Crnčević i Miroko Sinobad. Nadzorni odbor te banke sačinjavaju Ante Lučev (predsjednik), Silvester Periša, Bjanika Merlak, Lazo Grubor i Krešimir Čipčić. Za direktora Kotarske banke postavljen je Stanko Luštica.

Nakon toga je imenovana komisija za reviziju glavnih projekata. Predsjednik te komisije je Stipe Berović, tajnik Ante Kelava, a članovi ing. Ljubo Kovačević, dr. Davorin Milat, ing. Stjepan Ljubić i Miroko Gladović. Za povremene članove te komisije postavljeno je još deset lica. Zatim je imenovana i komisija za službenička pitanja. Predsjednik je Ivo Ninić, a članovi su Paško Periša i ing. Stjepan Ljubić. Za njihove zamjenike imenovani su Milan Bijelić, Marijo Radić i Božidar Bilušić.

Na kraju sjednice izvršena je izmjena i dopuna u nekim savjetima. Tako je u Savjetu za narodno zdravlje imenovan za predsjednika Ivo Ramljak, a za člana dr. Ljudevit Škrkatić, a za člana Savjeta za unutrašnje poslove i opću upravu postavljen je Stevo Cerovac. Za predsjednika Savjeta za socijalno starenje izabrana je Vojna Jurković.

U povodu „Dječjeg tjedna“ Izlet i priredbe

Kao svake tako je i ove godine prvi tjedan u listopadu posvećen našim najmlađima. Za ovu proslavu vršene su pripreme u čitavoj našoj zemlji preko društva »Naša djeca« i ostalih organizacija koje vode brigu o djeci.

Uredbom o naplati doprinosa za dječju zaštitu osnovan je i fond pri narodnim odborima kotara, gradova i gradskih općina. U taj fond mogu i privredne organizacije dati svoj doprinos, na što se skreće pažnja radničkim savjetima i upravnim odborima da to pitanje blagovremeno rasprave.

Nije potrebno posebno isticati potrebe koje se ukazuju u oblasti dječje zaštite, jer su one uglavnom poznate. U gradu postavlja se pitanje otvaranja jed-

nog obdaništa za školsku djecu. Postojanje takve ustanove bilo bi od velike važnosti u odstranjenju odgojne zapuštenosti. Isto tako ukazuje se kao prijekta potreba otvaranja dječjih igrališta, kojih u Šibeniku nema. U dječjem obdaništu za predškolsku djecu kao i trima vrtićima obuhvaćeno je svega nešto više od 350 djece. Sve se to ne može ostvariti bez pomoći privrednih i ostalih društvenih organizacija.

U ovom tjednu bit će organizirano niz izleta, priredaba i slično. Uz puno razumijevanje i mjerodavnih faktora povišene su cijene kinoulaznicama, a u trgovačkoj mreži za tri dana i cijene artikla. Sav taj novac bit će iskorišten u dječje svrhe.

Sastanak Kotarskog komiteta Narodne omladine

Slaba pomoć članova SK organizaciji Narodne omladine

Jučer je održan sastanak Kotarskog komiteta NOH-e, kojem je, osim članova komiteta, prisustvovao i Nikica Bujas, član sekretarijata Kotarskog komiteta SK-a. Provođenje zaključaka V plenuma CK NOH-e bila je u stvari glavna tema razgovora na tom sastanku.

Predsjednik Kotarskog komiteta NOH-e Srećko Bijelić je u početku sastanka ukazao na značenje zaključaka V plenuma CK NOH-e, pa je zatim naglasio da još uvijek ima velik broj osnovnih organizacija Narodne omladine, koje se ni do danas nisu upoznale s materijalima tog ple-

numa. S obzirom na to mnoge organizacije ne provode u život zaključke V plenuma.

U pogledu aktivnosti omladine Josip Vržina smatra, da ona nedovoljno učestvuje u radu društvenih organizacija. On je predložio da se više poradi na osnivanju organizacija »Partizana« u selima, jer bi ta društva u dobroj mjeri pružila aktiviziranju omladine.

Sekretar Kotarskog komiteta NOH-e Miloš Zlatović govorio je o proslavi 36-godišnjice SKOJ-a, koja upravo pada u ovo vrijeme. Povodom te godišnjice u svim mjestima su osnovne organizacije u stanju da organiziraju svečane sastanke i skupove, kojima bi prisustvovali bivši rukovodnici skojevske organizacije. Oni bi tom prilikom upoznali omladinu i omladinke sa životom, radom i borbom SKOJ-a. Osim toga, gdje je to moguće, mogu se organizirati svečane akademije, na kojima bi se uz prikaz uloge i značenja Skojevske organizacije izveo i prikladan program. U mnogim

manjim mjestima izvršit će se posjet grobovima palih boraca.

Govoreći o radu općinskog komiteta NOH-e Šibenik, Srećko Bašić je iznio da je taj komitet pokazao priličnu aktivnost. Napravljeni su okvirni planovi idejnog političkog rada za sve osnovne organizacije na toj općini. Razumije se da će one te planove izmijeniti i dopuniti prema specifičnim prilikama koje vladaju na području njihove organizacije.

Rade Čakić je naglasio da bi u svakom slučaju trebalo voditi više računa o izboru rukovodstva osnovnih organizacija. Naime, često se događa da se ne vodi briga o tome da li omladinski rukovodnici posjeduju sve one moralne i političke kvalitete. On je također naglasio, da organizacija Saveza komunista i njeni članovi još uvijek ne pružaju potrebnu pomoć u radu organizacija NOH-e.

Zdenka Stošić je govorila o potrebi idejnog uzdizanja rukovodilaca osnovnih organizacija

(Nastavak na 3. strani)

Tito je zaslužio najdublje poštovanje

- izjavio je Mendes - France

»Prema maršalu Titu gajim osjećanja dubokog divljenja« — izjavio je bivši predsjednik francuske vlade Pierre Mendes-France, govoreći o svojim utiscima sa medavne posjete Jugoslaviji. »Šef jugoslavenske države — dodao je Mendes-France — zaslužio je najdublje poštovanje svih, pa čak i onih, koji ne dijele njegova politička mišljenja, već i zbog njegove čvrstine i vjernosti vlastitim idealima.«

Mendes-France je govorio na velikom radikal-socijalističkom skupu u Pont Labbeu. Poslije njegovog izlaganja, koje je bilo posvećeno ekonomskim problemima Francuske, radikal-socijalistički delegati su mu postavili

nekoliko pitanja o Jugoslaviji i dojmovima sa razgovora s predsjednikom Titom. Ističući da iz Jugoslavije nosi najbolje uspomene i simpatije za njenog predsjednika, Mendes-France je rekao:

»Borbu maršala Tita možemo usporediti sa borbom koju su neki među nama vodili za vrijeme rata. To je čovjek koji se sistematski i odlučno pridržavao principa nezavisnosti svoje zemlje. Kad jedna mala zemlja odbija da postane rob druge, bezbroj puta jače nacije, onda ona time daje primjer dostojan divljenja. To je razlog zašto prema maršalu Titu gajim osjećanja dubokog divljenja, ma da naši doktrinarni pogledi nisu istovjetni.«

PLODAN SASTANAK U KISTANJAMA

Ovih dana sastali su se gotovo svi predstavnici društvenog i političkog života općine Kistanje, da bi pretresili razna aktualna, a naročito privredna pitanja. Predsjedavajući drug Jošo Kneta, predsjednik općinskog odbora SSRN ukratko je izložio materijal za diskusiju, a potom dao riječ drugu B. Radiću, potpredsjedniku Kotarskog narodnog odbora, koji se je prvi javio. Jasno i realno izlaganje druga Radića rezimiralo je ono najvažnije u privrednoj situaciji i mogućnostima Kistanja. »Ne treba »visiti« i samo očekivati pomoć odozgo bilo to u financijskim sredstvima bilo drugačije — rekao je drug Radić, pak u nastavku argumentirano pokazao što se sve može učiniti vlastitim snagama i mjesnim sredstvima, ako se valjano koriste mjesne snage i realno shvaća vlastita situacija.

Prvenstveni, upravo jedini izvor prihoda kistanjske općine je poljoprivreda, te treba učiniti sve, da bi se što brže i svestranije unaprijedilo. Navodi primjer poljoprivredne zadruge u Devrskama, koja je u tom pravcu već mnogo učinila. Treba izbjegavati gajenje onih kultura koje su očajno nerentabilne, kao što su, u kistanjskom kraju, na pr. kulture žitarica, a gajiti vinovu lozu, koja tu dobro uspijeva, te forsirati što je moguće više sadnju voćaka, naročito bajama, za koje

je kistanjski teren osobito pogodan. U pogledu nepoljoprivrednih grana općina treba da vodi računa o proširenju proizvodnje boksičnog rudnika u Drveniku. Zatim je tu i pitanje unapređenja, bolje reći oživljavanja zanatstva, koje je u Kistanjama takorekuc zamrlo. Osim toga, na području čitave Bukovice znatno je raširena kućna radinost. Postoje svi uvjeti, da se uz pomoć i putem zadruge ta veoma korisna privredna grana još i znatno proširi. Zamašniji je pitanje vodovodna, odnosno proširenja vodovodne mreže. To općina sama, dakaiko, ne će moći privesti kraju.

Dalja diskusija u kojoj je učestvovalo više drugova ukazala je i na ostale probleme od kojih je naročito bolan problem mjesne apoteke, koja ne radi već duže vremena, te u slučaju potrebe treba po lijekove ići čak u Knin ili u Šibenik. Ovo pitanje treba što hitnije riješiti. Iznijeta je i mogućnost rješavanja pitanja napajanja stoke i pranja rublja, i to korištenjem vode, koja u velikim količinama protječe starim rudničkim »šahom«, što se nalazi u neposrednoj blizini mjesta. Konkretno je bilo govora o peradarustvu za koje postoje svi uvjeti, da se veoma obimno i brzo razvije.

Ovaj plodan sastanak završen je novim, sasvim konkretnim i realnim smjernicama za buduću rad.

Boško Pečić

Plenum Republičkog vijeća sindikata Hrvatske

Razrada platnog sistema

Plenum Republičkog vijeća Saveza sindikata Hrvatske, koji je prošlim dana održan u Zagrebu, raspravio je kao glavno pitanje provođenje platnog sistema i materijalni položaj radnika.

Referat o tim pitanjima podnio je tajnik Republičkog vijeća drug Nikola Segota. Kako je istaknuto, provođenje platnog sistema na bazi tarifnih pravilnika predstavljaju izvjestan napredak, što se odrazilo u većoj zainteresiranosti radnika za proizvodnju, u povećanju produktivnosti rada i t. d. Naročito pozitivno je utjecalo uvođenje tehničko - ekonomskih normi. — Međutim, došlo je i do nekih negativnih tendencija.

Podaci pokazuju, da su plaće radnika i službenika po novim tarifnim pravilnicima povećane. Ta povećanja zahvatila su uglavnom prvu kategoriju radnika i službenika i rukovodećeg osoblja, dok su kategorije kvalificiranih radnika i radnici nižih kategorija ostali prikraćeni. Odnos plaća između nekvalificiranih i kvalificiranih radnika još uvijek je nepovoljan. Kvalificirani radnici imaju, naime, 30 posto veće zarade od nekvalificiranih, dok visokokvalificirani imaju do 70 posto veće plaće, što ne djeluje stimulativno na povećanje stručnosti i proizvodnosti rada.

Uvođenje normi pozitivno je utjecalo na zainteresiranost radnika kao pojedinaca za proizvodnju, ali sam sistem ne stimulira dovoljno poduzeće, kao cjelinu, što se smatra jednom od slabosti. Ocijenjeno je kao vrlo pozitivno nastojanje kolektivna da u što većem broju uvedu radna mjesta na kojima se radi po učinku.

Ima pojava, da su uvedene norme i tamo gdje za to nema ekonomskih opravdanja, da se nije izvršila revizija nerealnih normi, da se postiže veći premašaj na račun lošijeg kvaliteta na štetu alata i slično, što govori da su norme problem koji sindikalne organizacije treba dalje da prate

i rade na njegovom usavršavanju.

Za premiranje koje je sastavni dio novog platnog sistema ima također niz primjedbi. U prvom redu fondovi koji ostaju iz dobiti poduzeća za premiranje veoma su mali, što je imalo za posljedicu, da je svega mali broj poduzeća prišlo isplati premija i donošenju pravilnika. Pa premda su pravilnici o premijama tek uvedeni i postoje u malom broju poduzeća, ipak po ocjeni kolektivna gdje djeluju smatra se, da su vrlo pozitivni. Mišljenje je, da pored manjkavosti uredbe o premiranju i narodni odbori nisu ovoj formi stimuliranja kolektivna za povećanje proizvodnosti posvetili dovoljnu pažnju. Instrumenta narodnih odbora, moglo bi se ispraviti mnoge manjkavosti ovog propisa.

Sve ove pojave u platnom sistemu plenum je povezao sa zaključcima s ekonomskog savjetovanja, koje je pod rukovodstvom druga Tita održano u Beogradu. Ti zaključci, koji su neobično značajni, nameću niz zadataka sindikalnim organizacijama. Pitanja u vezi kretanja plaća i materijalnog položaja radnika iznesena u referatu govore, da, iako je zabilježen porast plaća, on je dosta malen naročito obzirom na njegov odnos prema porastu cijena.

Podaci pokazuju, da se porastom plaća ne mogu riješiti problemi, već da se oni mogu riješiti jedino u povećanoj proizvodnji. Prema mišljenju plenuma, pored nastojanja, da se povećava proizvodnja, sindikalne organizacije treba da nastoje da se smanje svi oblici rasipanja, da se investiranje u poduzećima što pravilnije usmjeri i slično. Kao neposrednu pomoć za olakšanje života radnih ljudi organizacije treba da prorade na snabdjevanju zimmicom po što nižim cijenama, da se organizira što bolje tržište poljoprivrednih i drugih proizvoda i slično.

Vijesti iz Knina

Aktivnost Socijalističkog saveza Privredna pitanja na dnevnom redu

Velik broj građana Knina prisustvovao je prošlih dana sastanku u domu JNA. Pored članova osnovnih organizacija Socijalističkog saveza iz grada, ovom sastanku, koji je organizirao Općinski odbor SSRN Knin, prisustvovali su narodni zastupnici ovog kraja Tode Čuruvija, Stevo Vukadić i Mate Jukić, zatim Petar Skarica, predsjednik NO-a kotara, Dušan Popović, predsjednik NO-a općine Knin, svi odbornici iz Knina, te predstavnici općinskog komiteta SK-a i ostalih društvenih organizacija.

Narodni zastupnik Savezne narodne skupštine Tode Čuruvija je u početku govorio o društvenom upravljanju kao nužnoj organizacionoj formi naše socijalističke demokracije. Nakon što je ukratko iznio neuspjeh pokušaja uvođenja društvenog upravljanja u nekim drugim zemljama, drug Čuruvija je istakao, da je kod nas naden pravi put i organizaciona forma, koja ostvaruje učesće naših radnih ljudi u organsima društvene samouprave. Naše iskustvo i praksa služe za primjer kako treba rješavati sudjelovanje radničke klase u upravljanju cjelokupnim privrednim i društvenim životom.

Same organizacione forme društvenog upravljanja nisu dovoljne, ako kod ljudi nije razvijena svijest, koja uključuje saznanje da lične i lokalne interese treba podrediti zajedničkim i općim interesima. Zadatak je organizacija Socijalističkog saveza i njenih članova da razvijaju takvu svijest.

U daljnjem izlaganju Tode Čuruvija je iznio koliko je podržuje bivšeg kninskog kotara imalo

PROSLAVA DJEČJEG TJEDNA

U Kninu će se za vrijeme »Dječjeg tjedna« od 2. do 9. listopada održati nekoliko kulturno-umjetničkih i drugih priredaba za djecu i odrasle.

Gradski odbor društva »Naša djeca« izradio je plan ovogodišnje proslave »Dječjeg tjedna«. Tako će se prikupljati novčana sredstva za dječji fond iz kojeg će se pomagati akcije kulturnog i zabavnog značenja za našu djecu. Vršit će se rasprodaja prigodnih značaka i markica, a zatražena je i pomoć kninskih poduzeća, koja su prošle godine obilno pomogla tu akciji.

Za vrijeme »Dječjeg tjedna« bit će u domu JNA prikazivani filmovi za djecu, a organizirat će se prodaja dječjih igračaka. Zdravstvena služba vršit će opći pregled djece. Organizirat će se, između ostalog, izleti u prirodu, gdje će se održati razne dječje igre i sportska natjecanja. Posebno veselje za mališane bit će trke na romobilima.

Za vrijeme održavanja »Dječjeg tjedna« otvorit će se u nekoliko škola dječje kuhinje.

SLIČICE IZ GRADA

JOŠ JEDNOM

Još jednom: ono ruglo i rugoba (šimer) bojadisarske zadruga, što tako nepodnošljivo ruži onu divotu od zgrade (ex Matiazzi) i izruguje je i najelementarnijim pojmovima ukusa, još uvijek — stoji, a nije samo »krista na licu ljepotice« nego osim toga nešto apsolutno bespredmetno i nepotrebno, a isto na putu u Kotarski...

Još jednom: bacimo je već jednom dodavola! (pa makar onako »lijepo« i »brižljivo-majstorski« — sa zaostalim čavlima i t. d. — kao onu oglasnu tablu u uskom grlu kraj Baila).

O ZAPUŠTENOSTI DJECE

Bilo je već u našem listu dosta riječi o slabom i gotovo nikakvom nadzoru ponekih roditelja nad svojim djecom. Ali ono što se dešava u posljednje vrijeme na našim trgovima i ulicama uvelike zabrinjava. Ni je rijedak slučaj vidjeti kako se djeca međusobno tuku, ometaju promet, dolaze u sukob sa starijima koje obasipaju pogrđnim izrazima, i t. d. Stariji pak, a što naročito upada u oči, u takvim slučajevima uopće ne pokušavaju reagirati: u-

prihoda od poreza, a koliko pak rashoda. Iz citiranih brojki vidljivo je, da je taj kraj relativno mnogo dobio za pokriće rashoda u administraciji, prosvjeti i socijalnom staranju, a naročito je mnogo dobio za investicije, koje su u proteklom vremenskom razdoblju iznosile preko 5 milijardi dinara. On je također spomenuo i najaktualnije probleme iz komunalne izgradnje koje je ustvari nemoguće odjednom riješiti, već postepeno, prema našim mogućnostima i raspoloživim sredstvima. Zatim je Dušan Popović, predsjednik NO-a općine Knin govorio o potrebi ispitivanja lokalnih privrednih bogatstava i odvođenju kninskog polja, što bi znatno pridonijelo povećanju poljoprivredne proizvodnje.

Nakon toga su mnogi diskutantni govorili o stanju nezaposlenosti, školskom prostoru kninske osnovne škole i zabavišta, o radu trgovačke mreže i potrošačkim savjetima, zatim o kreditiranju građana za nabavku ogrijeva i žmice, kao i o drugim pitanjima.

Predsjednik NO-a kotara Petar Skarica govorio je prisutnima o komunalnom sistemu i o ulozi novih općina. Kod sastavljanja društvenog plana općine za 1956. godinu treba ga, prije usvajanja, dati na diskusiju građanima i to po izbornim jedinicama.

Nekoliko diskutanta je, između ostalog, pokrenulo pitanje osnivanja kninskog muzeja, koji bi trebao imati posebno odjeljenje NOB-e, jer postoje mnogi materijali iz Narodnooslobodilačkog rata, koje bi u svakom slučaju trebalo učiniti pristupačnim narodu i školskoj omladini. Tom prilikom izražena je želja i zahtjev da se povrate starohrvatski spomenici bivšeg kninskog muzeja, a koji se danas nalaze u Splitu. Kao što je poznato, kninski muzej je osnovan 1893. godine. Za vrijeme rata bio je preseljen u Sinj, a nakon oslobođenja Dalmacije u Split.

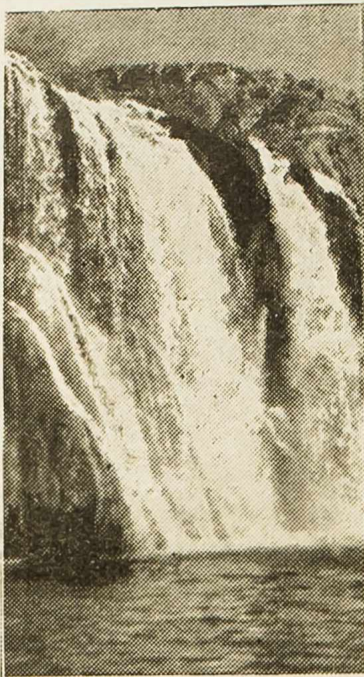
ODRŽAN SASTANAK KNINSKIH IZVIDAČA

Prošle nedjelje je u Kninu održan sastanak izvidaca i planinika, na kojemu je bilo riječi o učvršćenju organizacije i oživljavanju njene aktivnosti. Govorilo se, osim toga, i o zadacima organizacije, kao i o najprikladnijim oblicima rada za jesenski i zimski period.

Sastanku je prisustvovao veći broj omladine, koja za tu korisnu organizaciju pokazuje sve veći interes.

KINO DOMA JNA PRIKAŽUJE

LA RED — meksikanski film.
SLAVOLUK POBJEDE — američki film.

Roški slap

Rad vlasti u Kistanjama PRVA SJEDNICA

Nedavno je održana prva sjednica novog narodnog odbora, kojoj je, pored 21 odbornika, bio prisutan Radić Božo, potpredsjednik NOK-a Šibenik i Dean Tomislav, načelnik opće uprave i budžeta NOK-a Šibenik.

Prva sjednica imala je za zadatak da izvrši raspored svog poslovanja, donese odgovarajuće odluke i imenovanja, postavi šefove odsjeka i savjeta, te izglasa komisije i savjete. Da bi se rad NO-a u administrativnom pogledu što bolje odvijao, osnovani su mjesni uredi u Devrskama i Erveniku, u kojima će djelovati i matičar. Donesena je odluka o otvaranju sedmih razreda u osmogodišnjim školama u Devrskama, Biovičinu selu, Ivoševcima i Erveniku.

Nadalje je donijeta odluka o uvođenju razreda općinskog prireza za 1955. godinu. Ona je neminovno potrebna, jer će ti prihodi biti upotrebljeni jedino isključivo za komunalne radove. Prirez će biti razrezan u visini od 90%, te kad se uzme period od 1. VI. o. g. on će iznositi 50% po višenja na jednogodišnju visinu osnovnog poreza na dohodak. Kako će se to što bolje sprovesti u djelo zavisit će kako o članovima NO-a tako i od svih masovnih organizacija, koje će trebati, da se, više nego dosad, založe na o-

Kakav je postupak kod ostvarivanja dodatka na djecu

Članom 61 Uredbe o dodatku na djecu određen je 30. IX. 1955. kao posljednji dan za podnošenje potvrda o poreznom zaduženju u cilju ostvarivanja dodatka na djecu od 1. I. 1956. g. Iako je Zavod za socijalno osiguranje posljednjih dana objavio upute kako se ima postupati za dobivanje tih potvrda, opet se mnogi ljudi ne snalaze i nije im jasno zašto se to čini. Zbog toga želimo upozoriti na neke činjenice.

Uredba o dodacima na djecu iz 1952. sa dopunama iz 1953. g. po kojoj se porezni census uzimlje iz 1951. ostaje na snazi do kraja 1955. g. i po propisima te uredbe korisnici će ostvarivati dodatak na djecu do kraja te godine. Uredba o dodatku na djecu,

objavljena u Sl. listu FNRJ br. 36 od 10. VIII. t. g. primjenjivat će se od 1. I. 1956. Medutim, da ne bi nastao kakav prekid u ostvarivanju dodatka na djecu, ta uredba je već stupila na snagu i u njoj su određeni konkretni zadaci korisnika dodatka, financijskih organa NO-a općina i zavoda (filijala) sa soc. osiguranje. Ako svi oni ispunje svoje propisane određene zadatke, ne treba se bojati da se dodatak na djecu ne će najvrijeme isplaćivati u novoj godini.

Svaki korisnik dodatka treba odmah sada učiniti zahtjev za izdavanje potvrda o poreznom zaduženju. To trebaju dobro organizirati sami radni kolektivi, a za penzionere njihovo udruženje. Time želimo reći, da radni kolektivi i udruženje pomognu ljudima u popunjavanju tih obrazaca, jer će na taj način posao teći brzo i ispravno, a ljudi ne će gubiti vrijeme. Pismeni zahtjevi se podnose da bi financijski organi dobili točne podatke o licu zaduženom porezom u svakom domaćinstvu, bez kojeg ti organi ne mogu izdati potvrdu o poreznom zaduženju. Zahtjeve popunjene u dva primjerka (obrasci se nabavljaju u knjižari pokraj kazališta) radni kolektivi (za penzionere udruženje) će predavati ili slati upravama prihoda NO-a općina, na kojem području korisnik ima imovinu i porezno zaduženje. Na taj način će se izbjeći »šetanje« i gubljenje radnih sati, a uprava prihoda će moći mnogo više izdati potvrda, nego kada bi ljudi lično dolazili. Zahtjeve podnose i oni koji nemaju poreznog zaduženja.

Oni korisnici koji imaju zaduženje porezom na području više općina trebaju zahtjeve za izdavanje potvrda o poreznom zaduženju poslati svim općinama, gdje se nalazi imovina odnosno zaduženje porezom. Vjerujemo da će naši radni kolektivi shvatiti koliko o njima — kao u prvom etapu — ovisi proces (da ga tako nazovemo) izdavanja potvrda o poreznom zaduženju i da će svoj posao završiti do 15. X. t. g.

Financijski organi NO-a općina trebaju odmah pristupiti tom poslu. Naime, to nije njihov redovan posao, a on k tome traži br-

zinu, vještinu i točnost. To naročito vrijedi u ovom času kada će ove potvrde izdavati i službenici, koji to do sada nisu radili, jer se danas porezna zaduženja nalaze po općinama. Oni koji će izdavati potvrde trebaju poznavati i neke propise o dodacima na djecu. Predsjednici i tajnici NO-a općina trebaju na ovaj posao dodijeliti nekoliko sposobnijih službenika, kako bi se sve potvrde mogle izdati do 15. X., a s druge strane da bi podaci u potvrdama bili potpuno točni.

Najzad u tom radu dolazi i socijalno osiguranje. Naime, ti organi će na osnovu potvrda o poreznom zaduženju donositi rješenja o dodatku na djecu. Zavod (filijale) treba naročito pripaziti na to da se rješenja blagovremeno donesu i da ona budu što kvalitetnija, t. j. primjena propisa što potpunija.

Potrebno je podvući još jednu činjenicu. Dodatak na djecu utvrđivat će se po poreznom censusu osnovnog poreza na dohodak iz poljoprivrede za 1955. g. i po razrezu na druge prihode za 1954. g. Medutim, korisnici dodatka sada ne prilažu potvrde u stanju broja članova kućanstva. Socijalno osiguranje će — utvrđujući dodatak na djecu — porezno zaduženje dijeliti prema broju članova kućanstva, koji je dan u prijavi za dodatak iz 1952. g. uzimajući promjene koje su od tada do danas nastale. Ukoliko korisnici nisu podnijeli nastale promjene u kućanstvu, to se rješenje o dodatku ne će zasnivati na činjeničnom stanju i bit će pogrešno. Radi toga može doći do velikih preplata dodataka na djecu. Kako za takve preplate snose krivnju sami korisnici, to će se oni naći u nezgodnom položaju, jer će vraćati sve preplaćene iznose i istovremeno će se protiv njih primjenjivati kaznene novčane sankcije koje iznose do 20.000 Din. Stoga neka korisnici ne prikrivaju nastale promjene u imovnom stanju, kućanstvu, broju članova porodice, školovanju i održavanju djece, smrti djece, življenju na imanju rođaka i slično. Svako zaklanjavanje ovih prijava povlači za sobom težu odgovornost.

I. R.

Diskusija o aktualnim temama

Most preko Kanala

Kada smo u prethodnom broju »Sibenskog lista« ponovno »načeli« pitanje gradnje mosta preko Sibenskog kanala, nije nam bila namjera, da omalovažimo pobornike one druge alternative, koji zastupaju stanovište gradnje mosta preko kanjona Krke.

Naprotiv, mi smo to pitanje i potakli sa željom, da se o njemu raspravlja sa točke gledišta i jedne i druge strane.

Zbog toga je i sasvim prirodno, da je autor prvog članka, kao pobornik gradnje mosta preko Sibenskog kanala iznio svoje stanovište u prilog tog alternativiteta, ne pokušavajući nigdje naglasiti, da takovo rješenje ima isključivo opravdanje u svestranom razmatranju tog zaista krupnog i delikatnog pitanja, a niti da se donese »na prečac neki zaključak«.

Nama je drago, što je V. Primorac, osvrćući se na prvi članak, iznio »suprotna mišljenja«, koja je potkrijepio argumentima, koji govore u prilog druge alternative, iako je to učinio s izvjesnim ironiziranjem pojedinih konstatacija u našem članku.

Mi ne kanimo osporavati izvjesne prednosti, koje u ekonomskom pogledu dobija grad Šibenik povezivanjem sa svojim prirodnim zaledem, o kome je govoreno u članku V. Primorca. Svakako da bi usmjeravanje ceste sa prolazom kroz te krajeve bio znatan doprinos za njihovo svestrano uzdizanje. No postavljajući se pitanje, da li se u tome slučaju zadovoljava potrebama i željama onih drugih mjesta i krajeva, kroz koja bi prolazila cesta prema našoj varijanti.

Po našem mišljenju, jedno i drugo nemoguće je, bar zasada, uskladiti na obostrano zadovoljenje, jer će uvijek jedna strana biti uskraćena.

Medutim, ako stvari ocjenjujemo objektivno, onda čitavo po-

dručje, koje bi se našlo u međuprostoru između buduće turističke ceste, koja bi eventualno išla južnijom stranom preko Vodića i one, koja danas ide preko skradinskog mosta, ne će imati neku veliku udaljenost za povezivanje sa bilo kojom od ove dvije magistrale, koje se spajaju sa Šibenikom. Prema tome, ne može se govoriti o nekom »bezbrzišnom odricanju Šibenika od jednog prirodnog zaleda i izvora radne snage i velikih količina namirnica«.

Ako je dakle riječ, da se daje prioritet prolazu ceste preko kanjona Krke, jer bi on najbolje povezivao izvjestan dio Ravnih Kotara sa Šibenikom izravno, mi se s time slažemo, jer bi od toga imao vidnu korist taj kraj kao i sam Šibenik. No druga je stvar, da li bi se takvim rješenjem zadovoljile i sve druge komponente, koje su sadržajni dio tog kompleksnog pitanja.

Pri rješavanju tog pitanja, za koje podvlačimo da je veoma i delikatno, ne smiju se, po našem mišljenju, odgovorni faktori rukovoditi trenutnim stanjem i raspoloženjem, nego na njega treba gledati kroz prizmu našeg perspektivnog svestranog razvika.

Mislimo, da ćemo se složiti u jednom, da ovaj pothvat iziskuje velike materijalne žrtve naše zajednice i da on usmjeruje privredni razvitak u širem smislu, ne samo našeg grada i njegove okoline, nego u dobroj mjeri i čitave naše zemlje. Zbog toga je i nužno, da se prethodno ispitaju svi elementi, koji govore za jednu ili drugu varijantu, a tek onda da se donese konačna odluka.

Prema tome, mišljenja smo, da raspravljanje o tom pitanju pred našom javnosti treba da poprime svu ozbiljnost i konstruktivnost bez neke tendencije, koja bi im

davala karakter polemičkog nadmudrivanja, ili ih svodila na lične momente.

Ne treba izgubiti iz vida pri rješavanju tog pitanja važnu činjenicu, da će ta buduća cesta imati karakter internacionalnog turističkog objekta, koji se mora usmjeravati uzduž čitave naše obale kroz najinteresantnije predjele iz tih razloga je sasvim prirodno, da se ona ne može trasirati u cik-cak liniji, kako bi u pojedinim predjelima povezivala neka naselja, koja nemaju nikakvih turističkih interesantnosti.

Što se tiče drugih primjedbi, iznešenih u članku »suprotna mišljenja«, ne bi se za njih moglo reći da počivaju na solidnim temeljima. Tako se tamo kaže, da će most preko Sibenskog kanala iziskivati znatne izdatke, da će se izgrađivati 2—3 godine i znatno otežati promet u luci, da će se prolaznici zadovoljiti da vide veličanstvenu panoramu i atrakciju, a Šibenčani prašinu njihovih automobila, da će prolaziti pored katedrala ne smanjujući brzinu, da bi bez sumnje kupalište Jadrija najviše dobilo, koje radi samo kroz sezonu i t. d. i t. d.

Prije svega treba znati, da prema zamišljenim projektima i jedan i drugi most imaju potpuno isti raspon od 180 metara. Eventualna gradnja mosta preko Sibenskog kanala uopće ne bi otežavala promet sa lukom, jer bi u tome slučaju bile postavljene skele samo uz jednu i drugu obalu kanala za izgradnju glavnih nosača, a na koncu bi se most »navukao« na te nosače za svega nekoliko dana.

U pogledu prolaznika izgleda nam da je pisac imao predodžbu, da se turistička cesta izgrađuje jedino sa namjerom, da poslužuje kao trkališna staza za motorna vozila stranih i domaćih turista.

S takovim stanovištem mi se ne možemo složiti, jer kad bi ta cesta imala da posluži toj svrsi, onda na pr. turisti iz Francuske i Njemačke ne bi imali razloga, da probaju brzinu svojih motornih vozila na toj cesti, jer u svojoj zemlji imaju dovoljno dvo-smjernih autostrada, koje daleko bolje odgovaraju za te namjene.

Dakle, ne će turistička cesta, sama po sebi, biti privlačna za turiste, nego magična snaga leži u sveopćoj ljepoti naše zemlje, u njenim prirodnim i kulturno-historijskim atraktivnostima, u narodnom folkloru, karakternim crtama naših ljudi i ostalim zanimljivostima, a turistička cesta samo otvara pristup toj riznici naše zemlje u njenom primorskom pojasu.

Mi smo na pr. ove sezone u Šibeniku imali znatan broj turista iz Holandije, koji su u svoj plan boravka u našoj zemlji unijeli kao posebno interesantnu posjetu tjeđnog sajma u Drnišu i to zbog narodnog folkloru toga kraja, za koji su saznali još iz prijeratnih prospekata.

Turista ne juri da što dalje stigne. On se oduševljava i zadržava tamo, gdje zadovoljava svoje sklonosti užitka. Prema tome, ako postoji mišljenje, da bi se turista zadovoljio samo sa pogledom na »prekrasnu panoramu Šibenika«, koja bi mu se pružala sa vidikovca sa kanala, i dižući prašinu produžio dalje, zašto bi se onda zadržao u Šibeniku prolazom, koji mu ne bi pružio nikakve privlačne ljepote Šibenika.

Iznoseći svoja mišljenja, nikako ne znači da smo mi nepomirljivi protivnici one druge varijante, već nam je jedino želja, da se s ovim pitanjem upozna naša javnost i da tako poslužimo onima, koji će imati konačnu riječ pri njegovom rješavanju.

DRNIŠKA KRONIKA

Problemi turizma u Rogoznici

OTVORENA ŠKOLA U BADNJU

1. o. m. počeo je rad u novo-sagrađenoj školi u Badnju. Školska zgrada u tom mjestu počela se graditi pred nekoliko godina dobrovoljnim radom samih mještana. Njihovu akciju u materijalnom pogledu pomogli su Dalmatinski ugljenokopi Siverić i NO općine Drniš.

Na dobrovoljnom radu najviše se založio bivši općinski odbornik Josip Reljić, koji je besplatno izveo sve drvodjelske radove. Osim toga, on je organizirao i dobrovoljni rad ostalih mještana te se može reći, da je dobrim dijelom i njegova zasluga što je podignuta ta škola. (J. B.)

SJEDNICA NO-a OPĆINE

Prošlog tjedna održana je zajednička sjednica, a potom posebne sjednice obaju vijeća NO-a općine Drniš.

Na zajedničkoj sjednici su izvršena imenovanja članova vijeća poljoprivredne stanice Drniš kao i savjeta za privredu. Također je izvršen izbor članova upravnog odbora dačkog doma.

Na posebnim sjednicama donesena je odluka o osnivanju mjesnih odbora kao i mjesnih ureda na području općine. Također je odobren proračun prihoda i rashoda poljoprivredne stanice u Drnišu.

KINO »ZORA« PRIKAŽUJE

Premijera američkog filma u kojima — RAPSODIJA — (5. i 6. X.)

Premijera domaćeg dokumentarnog filma — DOKUMENTI JEDNOG ŽIVOTA — (7. X.)

Premijera američkog filma u kojima — CHARLYJEVA TETKA — (8. i 9. X.)

Zdravstveni pregled naroda u Jezerima

Krajem prošlog mjeseca, uz sudjelovanje četrnaestorice liječnika, Kotarski odbor Crvenog križa organizirao je masovni besplatni liječnički pregled stanovništva sela Jezera na općini Tijesno. To je učinjeno u znak priznanja za dosadašnji veoma dobar i aktivan rad Mjesnog odbora Crvenog križa Jezera. Pored liječnika, u pregledu su sudjelovale i omladinke, svršene polaznice zdravstveno-prosvjetnih tečajeva, koji su baš u Jezerima postigli najbolje rezultate.

Izvršeno je oko 400 različitih pregleda. Osim osmorice mladih

liječnika, pregled su obavili i liječnici specijalisti dr. Vjekoslav Smolčić, dr. Josip Pazini, dr. Emil Ofner, dr. Mate Grgas, dr. Antonjeta Monti-Ovjetković, dr. Silva Grgas i dr. Ivo Marijani. Tom prilikom ustanovljeno je niz oboljenja. Nekoliko osoba upućeno je na liječenje u bolnicu. Težih slučajeva oboljenja nije bilo.

Organizacija ove zdravstvene akcije bila je na visini. Stanovništvo Jezera u svečanom raspo-koženju dočekalo je, a nakon uspjeha obavljeno pregleda, isto tako otpatilo zdravstvenu ekipu.

Pisma čitalaca

Udovoljiti zahtjevima esperantista

Svatko mora priznati, da u našem gradu vlada velika građevna djelatnost, da se podižu nove zgrade, a stare oštećene uslijed rata popravljaju, tako da je dobio lijepi broj novih stambenih prostorija, a kod nekih i ukusne trgovačke radnje, a da i ne govorimo, kakvu je fizionomiju već sada, iako nedovršena, promijenila obala, koja je svojim prostranstvom i rasvjetom postala naročito omiljeno šetaliste građana.

Ali, dok je tako ugodna ta konstatacija, s druge strane u našem gradu tu i tamo vide se kojekakvi kontrasti, koji upravo iznenađuju. Tako na pr. na Trgu Narodnog ustanka nasuprot kazalištu do brijačnice Kapeli, nalazi se prostorija, koja po svom vanjskom izgledu odaje da je prvotno bila neka radnja, jer postoji izložbena vitrina, čija je roleta stalno spuštena i staklena vrata čiji izgled sa zabijanjem daskama, koje se vide iza stakla, čini neukusnim i neprijatnim, pogotovo kada se ima u vidu, da je to u centru grada.

Kada sam nemalo začuden saznao, da je u toj prostoriji skladište Kotarskog odbora Crvenog križa, kao i to, da je to prostorija, koja bi inače bila zgodna za smještaj jedne društvene organizacije, obratio sam se osobi kompetentnoj kod spomenute organizacije da se uvjerim kako stoji stvar i u pogledu te prostorije, jer mi je kao aktivnom članu mjesnog društva esperantista stalo do toga, da ono već jednom dođe do svoje prostorije. Dobio sam odgovor, da oni nemaju ništa protiv toga da tu prostoriju dobije naše društvo, ali da u istoj Crveni križ drži živežne namirnice, pa bi trebalo da se prikladi prikladnija prostorija za smještaj živežnih namirnica.

Da bi pak ta prostorija bila prikladna baš za ovo naše društvo, u to nema sumnje, jer bi

ono uredilo izlog, u svojim položajem imala dostup napose stranim esperantistima. Na taj način bi i samom društvu bilo omogućeno, da pored propagande za međunarodni jezik esperanto i njegova pokreta u našem gradu, vrši, ujedno i propagandu za naš grad kao turističko mjesto, što i zaslužuje sa svojim mnogobrojnim znamenitim starinama i svojim lijepim kupalištem Jadrijom.

Vjerujem, da će mjerodavni, imajući u vidu naprijed iznesene činjenice, poduzeti potrebne korake, da se dokrajči takovo stanje sa spomenutom prostorijom, koja sa jedna strane ima neestetski izgled, a s druge strane bi pravilnom upotrebom iste bila od mnogo veće koristi.

Prijedlog

Smatram da bi se uz konačno i valjano uređenje obale, što se upravo privodi kraju, mogao u naredu, a u neznatnu trošak, dočimati također i izgled Poljane. I to tako da se duž kazališta, a na udaljenosti od dva tri metra izradi zeleni otočić-pojas, koji ne bi trebao da bude širi od metra. (Niski) cvjetni nasad bi, vjerujem, mnogo doprinio ljepšem izgledu tog dijela Poljane, kojemu, onakav kakav je sad, nešto očito nedostaje, (odnosno, taj komadić daje utisak neregularnosti). I na suprotnoj strani moglo bi se učiniti nešto slično, i to od onog okruglog kioska pa do ugla perivoja, ostavljajući na toj liniji dovoljno prostora za prolaz, (rečimo tri osira prolaza). Odvojen na taj način od vrlo prometne saobraćajnice, prostor Poljane postao bi, držim, ne samo ljepši već i nekako udobniji, manje smetan, (kao što dvored uz glavnu saobraćajnicu mjesta veoma efikasno izolira Poljanu od vreve kolskog prometa).

Y.

Učinjen znatan napredak

Za Rogoznicu se može s punim pravom reći, da ima idealne mogućnosti razvika turističke privrede. Kao rijetko gdje, Rogoznica ima prekrasne šumovite predjele i veoma rastegnut prostor plaže, gdje se omogućava kupanju, da nađe zaklon od svakog vjeha i da se prema želji pomjera u smjeru kretanja sunca od izlaska do zalaska.

No to su samo prirodni uslovi, koji nisu dovoljni, da se zadovolje potrebe gostiju. Da se to upotpuni, potrebno je stvoriti mogućnosti udobnog smještaja i pristojne prehrane, a za sve to pokazivalo se, nažalost sve do nedavno, malo smisla i interesa kod samih mještana.

Danas, međutim, stvari izgledaju znatno povoljnije u tome smislu. Osnivanjem turističkog društva početkom ove godine, moglo bi se reći, nastalo je življe gibanje i stvoren je stanoviti interes za turističku djelatnost, što se već pozitivno odrazilo kroz protok tuzištiku sezonu. Tako su, pored domaćih turista, ove sezone Rogoznicu posjetili i neki strani turisti iz Engleske, Francuske, Njemačke, Austrije i Danske. Prema približnoj ocjeni računa se da je bilo ukupno oko 2.000 noćenja, što predstavlja znatan napredak u usporedbi sa ranijim i prošlogodišnjim prometom.

Kod privatnika, u domaćoj radinosti, osposobilo se oko 75 kreveta, a cijene su se kretale od 100—150 dinara po noćenju, dok je čitav pansion iznašao 460 dinara dnevno. Bilo je iznajmljivana i prostorija od sobe i kuhinje uz dnevnu cijenu od 400 dinara,

gdje su gosti sami pripremali hranu. Ubrano je i boravišne takse u iznosu preko 15.000 dinara, ali u tom pogledu nije se vodila brižljiva evidencija. Postojao je također i velik interes stranaca za autokampinge, ali zbog neprolaznosti staze oko otoka, nisu mogli odlaziti s automobilima do određena za kampiranje.

Promet u dva postojeća restorana, zajednički i privatni, bio je u toku glavne sezone veoma živ, jer su mnogi stranci iz znatiželje, zbog krasne panorame, koju pruža Rogoznica sa glavne prokaze ceste, navraćali u mjesto sa namjerom da se dulje zadrže, no zbog pomanjkanja odgovarajućeg prihvatilišta, nakon kraćeg zadržavanja prošli su put dalje.

Nedavno su Rogoznicu posjetili i članovi uprave Turističkog društva iz Šibenika, koji su za zadovoljstvom mogli konstatirati da je u ovoj godini učinjen napredak na unapređenju turizma. Tom prilikom izmijenjena su mišljenja i postojeća iskustva, te razmotrene postojeće mogućnosti za daljnje uklanjanje izvjesnih nedostataka. Na osnovu tog drugarskog savjetovanja donijeto je i nekoliko zaključaka, koji se odnose na unapređenje turizma. Tako bi,

prema obostranom mišljenju, trebalo čim prije pristupiti izgradnji još nekoliko manjih privrednih plaža, po planu već postojećih. Zatim, da se izradi predračun za proširenje već postojeće staze oko otoka, kako bi se njome mogao odvijati automobilski saobraćaj. U tu svrhu trebalo bi osigurati minimalna materijalna sredstva, jer bi sve osnovne radove izvršili mještani na dobrovoljnoj osnovi. Također bi trebalo čim prije, barem u najnužnijim okvirima, poravnati i nasuti teren na obalnom pojasu u mjestu, te i nadalje raditi na proširenju domaće radinosti i razvijanju interesa kod mještana za turističku privredu uopće.

Sudeći po dosadašnjim rezultatima, možemo biti uvjereni, da će se ovi zaključci i realizirati, a ako bi se od nekud smogla i neka materijalna pomoć u navedene svrhe, ona bi našla svoje opravdanje i plodno tlo.

Mislimo da ne ćemo biti neskrumni, ako napomenemo, da za zasluga za ovaj stanoviti preporod prvenstveno pripada nekolicini agilnih i poduzetnih turističkih radnika na čelu sa tamošnjim predsjednikom turističkog društva drugom Grgurevićem.

R.

Sastanak Kotarskog komiteta NOH-e

(Nastavak sa 1. strane)

od čega, ustalom, i zavisi kvaliteta rada u omladinskim organizacijama. O nekim oblicima prikupljanja novčanih sredstava za potrebe osnovnih organizacija govorio je Slavko Vrančić, a Mile Pokrovac je iznio neka pitanja koja se odnose na kulturno-zabavni rad omladine. On je mišljenja, da se kulturno-prosvjetna društva osnivaju isključivo tamo, gdje su osigurane prostorije i stručna lica. Zapravo već jednom bi trebalo misliti i na kvalitet naših priredaba.

Govoreći o suradnji između srednjoškolske, radničke i seoske omladine, Ante Romac je naglasio da je svakako korisno vršiti uzajamne posjete. No pritom se ne bi smjelo dogoditi da se samo održa priredba i zatim otpuče. U svakom slučaju mnogo veća korist bit će onda, kad se za vrijeme posjeta održi neko predavanje i razgovara s rukovodstvom organizacije o pitanjima života i rada i teškoćama na koje se pritom javljaju.

Zatim je Rajko Dobrijević podvukao konstataciju, da članovi SK-a ne pomažu omladini u radu, ali je ujedno postavio i pitanje koliko pomoć daju omla-

dinci članovi Saveza komunista. On smatra da bi ta pomoć morala biti daleko veća.

Nakon toga je razmotreno pitanje održavanja seminara za omladinske rukovodioce. Oni će se organizirati po grupama i to za radničku, srednjoškolsku i seosku omladinu. Za radničku i srednjoškolsku omladinu seminar će trajati po 3 dana, a za seosku 5 dana.

U diskusiji je na kraju sudjelovao i Nikica Bujas, član sekretarijata Kotarskog komiteta SK-a, koji je uglavnom govorio o zahtjevu za pomoć, koju omladinske organizacije dobivaju od osnovnih organizacija Saveza komunista. Takav odnos prema omladini ne može se ničim opravdati. On je također ukazao na potrebu jačeg i svestranijeg ledološkog rada u osnovnim organizacijama SK i NOH-e, jer upravo tamo, gdje je taj rad slab ili nedovoljan, ima pojava i negativnog utjecaja klera na našu omladinu. Završavajući svoje izlaganje, Nikica Bujas je pozvao prisutne da uporno rade na odgoju takvih omladinaca, koji će biti aktivni članovi socijalističkog društva.

VIJESTI IZ BUKOVICE

Spomenik palim borcima

Narod Biovičana sela donio je odluku da se dobrovoljnim priložima mještana u njihovom selu podigne spomenik palim borcima.

Inicijativni odbor se obratio i raznim ustanovama i poduzećima za pomoć, koja nije izostala. Do sada je sakupljeno 400.000 dinara, a spomenik će stajati sa svim troškovima oko 800.000 dinara. NOO Kistanje priložio je 40.000, NOO Đevrske (prije svog rasformiranja) 15.000, Poljoprivredna zadruga Kistanje 20.000, a od pojedinaca Srgić Lazo iz Rume 15.000, Đurić Mirko, Sladoković Đ. Marko, Dobrota Rade, Sladoković M. Marko, kao i mnogi drugi dali su po 10.000 dinara.

Spomenik će biti visok od postolja 5 metara, a ispod njega bit će kosturnica. Na spomeniku će biti izradena figura borca koji poziva narod u borbu protiv okupatora. U grobnicu bit će sahranjene kosti 8 palih drugova iz tog sela te još njih 12 iz drugih mjesta palih na području Bukovice. Spomenik se izrađuje od trogirskog kamena, a radi ga kipar Ušljebrka Anton iz Drniša. Svečano otkriće spomenika obaviti će se 29. studenoga o. g., na ko-

TROJICA ŠIBENČANA NA TAKMIČENJU FRIZERA I BRIJAČA

Krajem prošlog mjeseca održano je u Opatiji internacionalno takmičenje u brzom brijanju, kao i natjecanje za najbolje ženske i muške frizure. Na tom natjecanju sudjelovala su i trojica iz Šibenika: Pavašević, Bumber i Zrnčević.

10 godina šibenskog Narodnog kazališta

Uspjela premijera „Hasanaginice“

u režiji Milana Orlovića

U subotu 1. o. m. otvorena je nova jubilara sezona. Ove godine slavi se desetgodišnjica postojanja stalnog kazališta u Šibeniku. Svečanom otvorenju prisustvovali su brojni uzvanici: politički rukovodioci, predstavnici društvenih organizacija, javni i kulturni radnici, te brojno građanstvo. Nakon otvorenja himne, član Narodnog kazališta Josip Vikario pročitao je kratak referat o postanku i radu kazališta. Zatim je glazba JRM otvivala »Havemške pjesme i igre« od S. Binčića.

Ansambel šibenskog Narodnog kazališta izveo je te večeri pred punim gledalištem prvu ovogodišnju premijeru »Hasanaginice« od M. Ogrizovića.

Dramska prepjevavanja, kao što je »Hasanaginice« karakteristična su ne samo za M. Ogrizovića, već za čitav period tadašnje naše drame. Od bogatog opusa ovog pisca, pa i njegovih suvremenika, održala se jedino »Hasanaginice«, koja je svojevrstveno (1909.) Demetrovom nagradom ocijenjena kao najsugestivnija, najbolja naša tragedija. Nema kazališta u zemlji, koje nije bar jednom izvelo »Hasanaginice«. To je drama ljubavi i povrijedenog ponosa: majke i žene nad kojom lebdji avet krutog običajnog zakona. Ali, ima nešto više u toj dramatičnoj baladi; tu je ona tanana, osjetljiva duša majke. Nad svim tim vije se kompleks ljubavi. Zato je Ogrizović stvorio Vlahinju i Kadiju — oboje sa srcem naše lirske pjesme. I što se radnja više razvija, tragedija sve više raste. Veličina je Ogrizovića što, iako našu glasuovitu baladu nije prenio u cimbijelovoj tehnici, ona je ostala lirska i ipak jednako snažna. Ipak je popustio malo dramatičnosti, što je u tiranstvo vezao intenzitet ljubavi. Veličina je Orlovića, režisera, što se je strogo držao dramske osnove — odnosa dramske igre i vremena, tako su ispali mnogi vrijedni deseterci, ali ne i dijalozi, a da se nigdje nije povrijedio kontinuitet, a ni veza drame i narodne balade. Naročito treba istaknuti Orlovićev kraj, koji daleko odskae od Ogrizovićevo. Čini se da je režija upravo težila narodnoj baladi i da je istakla više psihološku obradu narodnog pjesnika. Stoviše, vidi se da je režiser učelo stvaralački proces i jednog i drugog pjesnika, da je otkrio tajnu njihovih misli i opredijelio se na psihološku stranu narodnog pjesnika, jer je time olakšan redateljski posao, ali je sve svodio na jedan vid Ogrizovićeve ljubavi. Moramo istaknuti i to, da smo se sreli sa jednom preživjelom tehnikom dramskog kazivanja — sa desetercem. Opće je poznato, a kroz dugi vjekovni period bilo je to strogo pravilo, da su tragedije napisane u stihu, da bi se samim tim dao veći značaj.

Interpretiranje tog vezanog kazivanja bilo je većinom deklamatorsko. Međutim, iako epski-značaj kazivati, a lirski — osjećati, naša balada nije narativnog karaktera. Ona ima ritmičku formu, kompoziciju vezanog sloga, a melodijски je jednoliko uravnotežena, bez varijacija, tako da se na mahove može slobodno razvući u širinu, što bi umnogome pomoglo sadržaju. Inače, kod poznavaoaca, kao što je Orlović, ona daje zvučnu sugestivnost riječima. I upravo taj deseterac činio je predstavu jezično neuravnoteženom. On se kod A. R. Mrša lomio, gubilo i sputavao u lošoj dikciji. Tako isto i kod Glazera, kod koga se je osjećao u lirskom recitiranju. Kod Neve Belamarić, savladan, prelazio je u prirodan govor. Nije smetao Zorić. Djeca su ga naivno recitirala. Lijep je bio i kod Ivezića, a naročito kod Seffike Korikut, dok je kod Orlovića impozantno.

Čuli smo za Orlovićevo Hasanagu, ali sve je to ništa prema onome što se vidi, i da ništa u predstavi nije vrijedilo, mi bismo pošli zadovoljni iz kazališta, zahvaljujući isključivo tom velikom umjetniku. Za njegovu se režiju može reći, da je uspjeh, a za glume ne da je uspjeh, već ostvarenje, čak događaj. Osnovna teška postavka tog komada mora da je bila u izboru Hasanaginice, prilično teške uloge, a o kojoj zavisi uvelike i uspjeh predstave. Ne možemo poreći talentat A. R. Mrša, ali je teret uloge ipak bio malo pretežak. Predstava je zbog toga gubila na intenzitetu. Osim neprirodnog titranja glasa, ona je bila opterećena preživjelim patosom, nasuprot jednostavnosti, ali snažnom Hasanagi, kod kojega se to nije osjetilo ni u kraju predstave, kad je raširio ruke i uskliknuo: »Volim, ljubo!« Ulogu Pintorovića — bega Kreše Zorić donio je uigrano i uvjerljivo, u njegovoj glumi se osjetila povrijedenost taština plemenitog bega. O Glazeru ne možemo pisati pohvalno uslijeđenošću i lirske recitiranja, a neosjećanja divnih stihoa. N. Belamarić (Sultamija), kao i dosad, uvijek dobra, donijela je svoju ulogu lirske i impresivno. M. Reiner (Robinjica Vlahinja) dala je dosta uspješnu žensku ulogu. I A. Meličićki ispočetka je bila pakosno intonirana, a kasnije je majčinski. Pohvalno bismo se mogli izraziti i o Iveziću (sluga Husejin) za njegovo dikcijski čisto govorenje deseterca i toplu igru starca. Ristić (Husref) umio je u igru svežine. Fatu je Seffika Korikut interpretirala naivno, s osjećajem djeteta, koje intuitivno doživljuje obiteljsku tragediju. I ostali su zadovoljili. Scena je istin suvremeno riješena, ali ipak moramo biti zahvalni N. L. Caparino, što je realistički vjerno istakao impozantnost turskih kula i kapija. Sve skupa uzevši, predstavu moramo ocijeniti do kraja uspjehom, što je potvrdio i buran aplauz gledalaca.

Obnovljena opereta „Grofica Marica“

Drugog dana kazalište je izvelo Kalmanovu »Groficu Maricu«.

Neka se kazališta bore da iz svojih repertoara isključe opere, ali temperamentu i ukusu naših građana one najviše pogoduju, i gajeći je, podižući njen kvalitet, mi ćemo osigurati i učvrstiti njenu opravdanost. To može garantirati i povratak Rudolfa O. polskog u naš grad.

Ponovnu izvedbu »Grofice Marice« nazvati obnovljenom bio bi propust i nezahvalnost prema redatelju R. Opolskom. Nova bi se predstava prije mogla nazvati premijerom, nego obnovljenom. Operetsko iskustvo redatelja došlo je ovdje potpuno do izražaja. Ova predstava nam je obećanje, da ćemo uživati u živom i zanimljivom spektaklu budućih operetskih predstava. Invenoznost i duhovit karakter izbija iz ove predstave, što je osnov operetskog režisera. Ta predstava je nadalje dala više tempa i širine od one prošlogodišnje. Drugi je

čin nov, pozornica je proširena, da bi se više prostora dalo glumcima, povećan je broj osoblja, a i sam čin je produžen za petnaest minuta. Redatelj je više pažnje posvetio glumačkim kreacijama, pa smo ovaj put Cimermana gledali, istina ne preporodnog, ali mnogo okretnijeg i živahnijeg Izvršnom igrom zabljestao je na sceni Albert Drutter. Bilo bi šteta još jednom ne istaći kreativni talentat Marte Krušlin. Balin je bio, čak još temperamentniji, a osobito Josip Vilkario. Ipak: može se glumac koristiti izvjesnim operetskim dopuštenostima, može i ugadati malo publici, ali se ipak Vilkario malo zamio u tome. Iako nov, mizanscen je dirigirao jednu rutiniraniju i daleko uvjerljiviju igru ostalih aktera. Tako su i plesne točke izvedene žustrije. Izvjesne scenske izmjene, a zatim bogatija igra svijetla išli su u prilog pojačanja tempa predstave. Partije pjevanja donesene su izvršno.

R. D. — E. K.

SURADUJTE U „ŠIBENSKOM LISTU“

gradske vijesti

Šibenik kroz tjedan

NARODNO KAZALIŠTE

6. X. — STARAC KLIMOJE — premijera karnevalske komedije prema istoimenom komediji »Mada« od nepoznatih dubrovačkih pisaca iz kraja XVIII. stoljeća. Sastavio Marko Fožet.

8. X. — HASANAGINICA — drama od M. Ogrizovića.

9. X. — GROFICA MARICA — opereta od Kalmana. Početak predstava u 20 sati.

NARODNO SVEUČILIŠTE

9. X. S. Kierkegaard — preteča suvremenog egzistencijalizma (povodom 100-godišnjice smrti). Predavač: dr. Vladimir Filipović, sveučilišni profesor iz Zagreba. Dvorana Općinskog sindikalnog vijeća. Početak u 11 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera engleskog filma u bojama — ROMEO I JULIJA — Dodatak: Filmske novosti br. 37. (do 10 X.)

Premijera američkog filma u bojama — SIMERONSKA RUZA — Dodatak: Filmske novosti br. 38.

SLOBODA: premijera američkog filma — BANDITI KORZIKE (do 10. X.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 8. X. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i jedinstva.

Od 8. — 12. X. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNIH UREDA

Šibenik

RODNI

Vlade, sin Ante i Ane Aleksić; Nikica, sin Drage i Janje Grubišić; Divna, kći Ante-Mate i Milene Roki; Ojdana, kći Josipa i Simice Juraga; Lidija, kći Radovana i Stanojke Janković; Gordana, kći Zvonimira i Đurđije Jeličić; Marin, sin Spire i Jovanke Žižić; Marko, sin Filipa i Stane Računica; Dragica, kći Filipa i Stane Računica; Majda, kći Ivana i Leposave Baranović; Svetinka, kći Ante i Karmele Gašperov; Anka, kći Ivana i Ive Papat; Ivica, sin Paške i Olge Aleksić; Divna, kći Ante i Zorke Meić; Edi, sin Borislava i Stane Dorbić; Jadranka, kći Vlade i Frane Škubonja i Branko, sin Cirila i Janje Slavica.

VJENČANI

Labijan Milan, zemljoradnik — Marčić Marija, radnica; Matoškin Ruzarijo, automehaničar — Borović Marija, trg. pomoćnik i Bakula Mirko, vodnik JRM — Burazer Danka, rod. Gović, domaćica.

UMRLI

Jurković Josip, pok. Ante, star 47 god.; Perović Marija, rod. Delaš, stara 69 god.; Marača Vid Jovanov, star 47 god.; Čiglj Vid Josipov, star 2 god.; Katičin Simka, pok. Sime, stara 45 god.; Smiljančić Vlade, pok. Ilije, star 64 god.; Berović Mate, pok. Ante, star 60 god.

Knl

RODNI

Boris, sin Branka i Angeline Barišić; Miloš, sin Milana i Anice Barišić; Dragica, kći Stevana i Save Vukadin; Verica, kći Dmirta i Jovanke Đurica; Branka, kći Jove i Mande Medić; Josip, sin Ante-Josipa i Vesele-Jasne Perica; Jovo, sin Dušana i Marije Bubonja; Marija, kći Đurda i Marije Džepina; Ante, sin Marka i Danice Jelić; Vera, kći Jove i Sofije Vojnović; Jugoslav, sin Petra i Dušanke Pavlović; Velimir, sin Branka i Simeuna Bojanić; Milivoj, sin Save i Dušanke Vukmirović; Milorad, sin Milana i Milice Dimitrović; Dušan, sin Drage i Dušanke Ljubović; Gojko, sin Steve i Ljubice Mišljen; Goran, sin Andrije i Kate Požar; Slavko, sin Ilije i Desanke Gajić; Mara, kći Todorina i Juke Jerković; Mica, kći Todorina i Ružice Subotić; Branko, sin Todorina i Stevanije Sinobad; Ilija, sin Milana i Mare Novaković; Mirjana, kći Vasilja i Milice Marjanović.

VJENČANI

Škarić Mirko, radnik — Mašić Ružica, domaćica i Dukić Frane, službenik — Mrda Soka, domaćica.

UMRLI

Jelača Stevo Ilijin, star 24 god.; Nenadić Marjan Markov, star 18 mjeseci i Džepina Mirko Petra, star 9 mjeseci.

„VOĆE“ PRIPREMA ZIMNICU

I ove godine trgovačko poduzeće »Voće« vrši pripreme za spremanje zimnice. Tako će poduzeće staviti na raspolaganje potrošačima dovoljne količine krumpira, kiselog kupusa, paprike, crvenog

CIJENE NA TRŽNICI

OSTALE ISTE

Šibenska tržnica je još uvijek snabdjevena dovoljnim količinama raznih vrsta poljoprivrednih proizvoda. Cijene su gotovo svim proizvodima ostale iste kao obrag dvadesetak dana. Krumpir 20 dinara kilogram, kupus 18, bijeli luk 80, crveni luk 36, rajčice 24, grah 60—70, paprika 26—30, jabuke 35, šljive 20—25, grožđe 50, limun 360, breskve 70, jaja 16 dinara, komad i mlijeko 40 dinara litra.

BILJEŠKA

Dobro jutro!

Da su ptice uopće, a golubovi i gugutke »grlice« posebno, ne samo živopisan ukras svakog mjesta nego i neka vrst dike — očigledan podatak o uljudnosti i kulturnosti stanovnika, to se zna širom svijeta. Da su neodgovorni dječaci tu i tamo povremeni pronicatelji tih pitomih i bezazlenih sustanara ljudi, i to je opće poznata činjenica.

Svuda na tom bijelom svijetu je tako osim, naravno i naša, i nas . . .

Sad, gdje smo to mi, do kojeg smo se kulturnog nivoa došli, odnosno spustili, kad u nas ovdje odrasli (dva kršna, vrlo odrasla mladića) »normalno« gadaju te jadne gugutke, po svojoj prilici za kakav idiot-ski marendinij???

S onom fantastičnom nevinosti krajnjih primitivaca, t. j. na fantastičan način nesvijesni svog čina, t. j. svog krajnjeg barbarluka, oni to rade otvoreno, — (dok su i najneodgovorniji dječaci svijesni nepodobnosti svoje pračke kad je uperena u pitomost golubova) — rade to u »srid sride« grada, danas isto onako »prirodno« kao pred stotinjak hiljada godina . . . S jedinom razlikom, što su umjesto lukom i strjelicom, naružani dobri »flobere« — te umjesto da se veru po pećinama »kulturno« (prethodno pritisnuvši puce električnog zvonca!) traže od stanara ključ od terace-krova, (da bi tepeći iza dimnjaka lakše došli do gugutke-marendina), a taj im ga »kulturno« ustupa . . .

Kao da se to razumije samo po sebi, kao da je to upravo kulturna dužnost i susretljivost u ljudenih i kao da ti »lovci« rade nešto lijepo i korisno. (A ko zna — imaju »flobere«, a nastupaju tako rekuć službeno — možda su i učlanjeni!)

To nam je bio jutarnji pozdrav u nedjelju, 2. ov. mj., negdje u novim zgradama u komšiluku Suda . . .

Pojedinačna pojava svakako, al' ima li je igdje drugdje? Usto: može li igdje drugdje čovjeku biti istog trena jasno, da bi i najobazrivija njegova intervencija bila ne samo jalova (»ta nisu oni dječaci!) nego i — riskantna, (da bi, naime, riskirao barem u pogledu svog dostojanstva) . . . Y.

ISPRAVAK

U prošlom broju lista objavili smo informaciju o izgradnji hale za celulozu na Šipadu u kojoj su navedene netačne dimenzije hale. Zapravo hala će biti duga 85, široka 25, a visoka 9 metara.

Drniš

RODNI

Ante, sin Ilije i Ane Elez; Marija, kći Branka i Ante Kravar; Slavka, kći Slavka i Milke Topić; Nada, kći Trpimira i Mande Maštrović; Ana, kći Jose i Kate Kulušić; Vesela, kći Marka i Cvete Kalpić; Miroslava, kći Mile i Luce Petrović; Marija, kći Jose i Mande Kulušić; Deska, kći Marka i Marije Bukarica; Marija, kći Ilije i Božice Prnjak; Ivica, sin Ivana i Anice Čipin; Dušan, sin Nikole i Anđelke Vukašinić; Slavka, kći Sime i Vese Mudrić; Milan, sin Ante i Milke Gluić; Mira, kći Ivana i Divne Babić i Rajka, kći Stipe i Luce Kulušić.

luka, graha, jabuka i drugih artikala. Bit će pripremljeno oko 300 tona različitih poljoprivrednih proizvoda.

Medutim, kako doznajemo, poduzeće nalazi na velike teškoće zbog pomanjkanja prikladnog skladišta za smještaj zimnice. U dosadašnjim skladištima, koja se nalaze na nekoliko mjesta i nisu za to prilagodena, roba se ranije često kvarila, čime je pričinjena znatna šteta. Na mjerodavnima je da ovom poduzeću osiguraju barem jednu prikladnu prostoriju.

STIGLA POMOĆ MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE CARE

Ovih dana Kotarski odbor Crvenog križa primio je od međunarodne organizacije Care jednu pošiljku od 250 paketa namijenjenu socijalno i zdravstveno ugroženim licima na teritoriju kotara. Pakete će dijeliti općinski odbori Crvenog križa.

Glavni odbor Crvenog križa Hrvatske uputio je izvjesne količine obuće i odjeće, koju će Kotarski odbor Crvenog križa u Šibeniku podijeliti najsiromašnijim osobama na našem kotaru.

PET BRODOVA U LUCI

U šibenskoj luci nalaze se »Capetan Nicolas« (Panama), koji krca 7000 tona kromove rude i argentinski brod »Rio Bermejo«, koji vrši ukračaj 750 tona sulfidne celuloze. Od domaćih brodova u luci borave »Avala«, koja krca 2200 tona razne rudače, »Slovenija« ukrcava 600 tona feromangana i 750 tona olova i bakra, a »Učka« izvjesnu količinu magnetita te 500 kubika drvene grade. Iz luke su isplivali brodovi »Astora« (panamski), koji je prethodno iskrcao 500 tona generalnog tereta, te američki brod »Nevada«, koji je iskrcao 13.500 tona ugljena za kokisanja. To je ujedno najveći brod koji je poslije oslobođenja boravio u našoj luci.

IZ SUDNICE

VARAO POTROŠAČE

— OSAM MJESECI ZATVORA

Kružni sud u Šibeniku kaznio je Ivana Ivančevića, poslovodu prodavaonice pokušstva »Gradski magazin« na osam mjeseci zatvora. On je u više navrata varao potrošače na taj način, što je u likom prodaje namještaja računavao više no što je to bilo utvrđeno prodajnom cijenom odobrenom od strane poduzeća. Na sudu je ustanovljeno, da je Ivančević oštetio potrošače u iznosu od 55.000 dinara.

Komunalni radovi u Zlarinu

U Zlarinu se već mnogi radovi privode kraju. Tako su u veoma kratkom vremenu postavljeni stupovi za dovoz električne energije preko Zablaca, a također je sagrađena i trafostanica. Sve te radove izvodili su mještani vlastitim snagama i dobrovoljnim radom.

Kabel se očekuje uskoro iz Z. Njemačke, a zice će se također postavljati. Tako će svi ti napori mještana biti krunisani, kada svijetlo bude sjalo čitavog dana. Još se jedan veoma važan rad završio ovih dana u Zlarinu. Sedamsto metara dugačak put, uzduž Marina. Radove su uspješno obavljali pripadnici JNA.

OSTACI NEPOZNATE CIVILIZACIJE

Jedna francuska arheološka ekspedicija otkrila je u Istočnoj Anadoliji ostatke dosad nepoznate civilizacije. Ekspedicija je prilikom iskopavanja vršenih na padinama brijega Arslan Tepe pored gornjeg Eufrata našla na dubini od 14 metara tragove jedne civilizacije iz doba od oko 3000 godina prije naše ere. Pronađeno je oruđe od kosti i raznovrstan alat, a također su nađeni lijepi primjerci umjetnički izradene грнčarije.

KORISNO PAMĆENJE

Jedan Nijemac koji se nedavno vratio iz logora u Čehoslovačkoj, obavijestio je rodbinu 70-torice svojih drugova koji su još u logoru, za koje se mislilo da su mrtvi. On je 70 adresa rodbine naučio

SPORTSKI ŽIVOT

I. NOGOMETNA ZONSKA LIGA

Mnogo promašaja

ŠIBENIK — KARLOVAC 1:0

Prvenstvena utakmica I. nogometne zonske lige, Stadion »Rade Končar«. Gledalaca 1500. Vrijeme prohladno. Teren dobar. Zgoditak postigao Tedling u 26. minuti. Sudac Križević iz Splita vrlo dobar.

ŠIBENIK: Bašić, Batinica, Erak, Blažević, Iljadica, Tambača, Zorić, Bego, Đurić, Tedling, Stosić. Trener Crnogača.

KARLOVAC: Tomašević, Ciko- vić, Cvitković, Klarić, Erak, Reljić, Zlatić, Kosanović, Čavlović, Nikolić, Gabrić. Trener Franković.

26. minuta igre, zgoditkom koji je postigao Tedling, donijela je »Šibeniku« daljnja dva boda i ujedno priliku da i dalje zadrži vodeće mjesto na tablici I. zonske lige. Pobjeda »Šibenika« je zaslužena. Rezultat je u njegovu korist mogao biti i veći, da su navalni igrači iskoristiti barem jedan dio zrelih prilika, a osobito u drugom poluvremenu. Obje momčadi odlikovale su se oštrinom i velikom borbenošću, što osobito vrijedi za goste. Oni su u nekoliko navrata opasno ugrozili vrata »Šibenika«, no zahvaljujući dobroj obrani, a naročito Bašiću, gosti nisu uspjeli niti jedan put zatresti mrežu. Domaći su ovoga puta u prilichnoj mjeri razočarani gledaocima slabom igrom. Srednji red nije u dovoljnoj mjeri povezivao obranu sa navalom, a bilo je i niz griješaka u dodavanju lopti. Ipak bilo je nekoliko igrača, koji su se istakli dobrom igrom. To su u prvom redu Đurić, Erak, Iljadica, Bašić i Tedling, kojemu nije baš uvijek dolazilo za rukom. Gosti su se pokazali kao ujednačena ekipa u kojoj su se isticali Tomašević, Klarić, Nikolić i donekle Erak, kojemu je konvenirala visoka igra.

U toku igre bilo je nekoliko značajnijih momenata. Poslije vodva »Šibenika« gosti umalo da nisu izjednačili. To je bilo u 44. minuti, kada je jedan veoma opasni prodor gostiju Bašić uspio »paspiti« padom u noge. Nastavak igre bio je daleko uzbuđljiviji. Sve do sredine tog dijela redale su se naizmjenične navale objiju momčadi, da onda gotovo do kraja »Šibenik« preuzme inicijativu igrajući pred vratima Karlovcana. U 68. minuti Đurić je iz slobodnog udara pogodio stavitu. No ono što se do kraja dešavalo pred vratima gostiju u pravo je neshvatljivo. Navalna petorka »Šibenika« promašila je za redom nekoliko stopostotnih prilika za postizavanje zgoditaka.

Neuspjeh „Radničkog“ i „Dinare“

U Sinju je u nedjelju gostovao šibenski »Radničkog«, odigravši s tamošnjim »Junakom« prvenstvenu utakmicu. Gosti su doživjeli težak poraz u omjeru 0:4 (0:1). To je ujedno i prva izgubljena utakmica »Radničkog« u podsaveznom natjecanju. Prema prikazanoj igri rezultat je previše. U prvom poluvremenu gosti su pružili žilav otpor Sinjanima, koji su pošli na odmor sa vodstvom od 1:0. U nastavku »Radnički« je imao nekoliko zrelih prilika za gol, ali su ostale neiskorištene. Pred oko 700 gledalaca sudac Rejić iz Splita u dva navrata oštetio je gostujuću momčad. Tim porazom »Radnički« je sa četvrtog dospio na šesto mjesto splitske podsavezne lige.

a naročito one, koji je upropastio Zorić. On je u 85. minuti sa nekoliko 18 metara promašio prazna vrata, a malo zatim je iz veoma povoljne situacije, na samih 3 do 4 metra od vratiju, tukao preko gola. To je od mnogobrojnih prilika zaista bila najjeftinija za povećanje rezultata. Potom je slijedio jedan prodor gostiju i sudac je dao znak za svršetak igre. Tako je jednim zgoditkom »Šibenik« osigurao dva boda i dalje zadržao vodstvo na tablici. (J.)

U IV. kolu I. zonske lige postignuti su ovi rezultati: Split — Lokomotiva 1:2, Šibenik — Karlovac 1:0, Metalac — Odred 1:4, Trešnjevka — Nova Gorica 7:0, Segesta — Ljubljana 1:1, Rijeka — Branik 4:1.

TABLICA

ŠIBENIK	4	4	0	11:2	8
LOKOMOTIVA	4	3	1	11:4	7
TREŠNJEVKA	4	2	2	12:6	6
ODRED	4	3	0	11:6	6
LJUBLJANA	4	2	1	4:3	5
SPLIT	4	2	0	9:6	4
RIJEKA	4	2	0	7:6	4
BRANIK	4	1	1	10:9	3
SEGESTA	4	1	2	6:12	3
METALAC	4	1	0	6:10	2
KARLOVAC	4	0	4	1:8	0
NOVA GORICA	4	0	4	2:22	0

U V. kolu se sastaju: Ljubljana — Metalac, Karlovac — Segesta, Branik — Split, Nova Gorica — Rijeka, Odred — Trešnjevka, Lokomotiva — Šibenik.

LOKOMOTIVA-ŠIBENIK

U nedjelju se igra V. kolo I. zonske lige. Najzanimljiviji susret, a ujedno i derbi tog kola, održat će se u Zagrebu, gdje se sastaju prvo i drugo plasirane momčadi I. zone — »Šibenik« i »Lokomotiva«. Prošlogodišnji prvotligaš će nastojati da oduzme »Šibeniku« oba boda. I »Lokomotiva« i »Šibenik« su klubovi koji su najuspješnije startali, pa se i s te strane očekuje da će ovaj susret pružiti zaista dobru igru. »Lokomotiva« je dosad pobijedila »Odredu«, »Rijeku« i »Splita«, dok je neriješeno igrala sa »Trešnjevkom«. »Šibenik« je u četiri susreta osvojio svih mogućih osam bodova i već od III. kola nalazi se na čelu tablice. Utakmica će se odigrati ujutro, a sudit će Tasičić iz Osijeka.

USPJEH „ŠUBIČEVCA“ NA PRVENSTVU NRH U KUGLANJU

Od 25. IX. do 2. X. održavalo se u Splitu takmičenje za ekipno prvenstvo NR Hrvatske u kuglanju po narodnom sistemu. U takmičenju učestvovalo je ukupno 40 klubova s ekipama od 10 igrača, i to iz Zagreba 10 klubova, iz Siska, Splita i Rijeka po 3 kluba, iz Karlovca, Osijeka i Vараždina po 2 kluba, te po 1 klub iz Bjelovara, Borova, Čakovca, Daruvara, Duge Rese, Dugosela, Đakova, Đurđevca, Ivaničgrada, Nove Gradiške, Novske, Slav. Broda, Šibenika, Vinkovaca i Virovitice. Najbolji uspjeh postigli su »Lokomotiva« iz Zagreba, koja je osvojila prvenstvo oborivši u 4 utakmicama ukupno 1493 čunja, i »Subičevca« iz Šibenika, koji je sa 1490 čunjeva osvojio II. mjesto i plasirao se za prvenstvo FNRJ. »Subičevac« je na odnosnom takmičenju uz II. mjesto osvojio i lijepi pehar, a ujedno svojom skladnom igrom i discipliniranom igrom zadobio simpatije brojne publike, koja je sa velikim interesom pratila borbe i u toku svih četiri utakmica srdačno bodrila naše igrače. Radio Zagreb-studio Split i »Slobodna Dalmacija« redovito su izvještavali o rezultatima utakmica i položaju takmičara, a zabilježili su i lijep podvig »Subičevca«, koji je na jednoj od svojih utakmica postigao rekord splitskih kuglana oborivši 438 čunjeva.

Ovaj plasman »Subičevca« u natjecanju sa 39 najjačih klubova Hrvatske predstavlja nesumnjivo velik uspjeh, koji se ukazuje još većim, kad se uzme u obzir da igrači »Subičevca« još nisu završili novu kuglanu, čija je izgradnja počela u ožujku ove godine, te da su prisiljeni svoje treninje održavati pod objektivno prilichno nepovoljnim uslovima kuglane »I. Lavčevića« u Mandalini.

Naši vrijedni kuglaši, međutim, nastavljaju i dalje treninje pripremajući se za prvenstvo FNRJ, koje se koncem ovog mjeseca održava u Beogradu.

JOŠ JEDAN USPJEH „ŠUBIČEVCA“

Nakon završenog prvenstva NRH u Splitu, kuglaški klub »Tekstilac« iz Vараždina svratio je dana 3. o. mj. u Šibeniku na prijateljsku utakmicu sa »Subičevcem«.

»Tekstilac« je i po pojedincima i kao ekipa poznat kao veoma jak klub, koji iz prošle godine još i danas drži momčadsko prvenstvo FNRJ, a koji je sve do mekidan držao i prvenstvo NRH. U njegovoj ekipi, koja je posjetila Šibenik, igraju među ostalima Malec Drago, prošlogodišnji pojedinačni prvak FNRJ i član kuglaške reprezentacije NRH, te Silić Miljenko, državni kuglaški majstor, i Grabarić Vlado, majstorski kandidat.

Na utakmici, koja je 3. o. mj. održana u Šibeniku, pobjedu je iznio »Subičevac« sa razlikom od 20 čunjeva.

»ŠIBENIK« (juniori) — »ZLARIN« 3:0

U predigr utakmice Šibenik — Karlovac odigran je prijateljski susret između juniora »Šibenika« i NK Zlarin. Pobjedio je »Šibenik« poslije odlučne igre s rezultatom 3:0 (2:0). Zgoditke su postigli Šupe i Škugor 2. Sudio je Đurđić dobro.

Juniori »Šibenika« bili su daleko superiornija momčad. Rezultat je mogao biti i veći. Osobito su domaći pružili dobru igru u prvom poluvremenu. Zlarinjani su se predstavili kao borbeni i nadasve poštovni tim. Jednom su pogodili stavitu. Kod domaćih su se istakli Šupe i Škugor u navali, a Relja i Bašić III. u obrani, dok su kod gostiju bili najbolji srednji pomagač i desna spojka.

»ŠIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda kotara Šibenik

Uređuje redakcijski kolegij

Glavni i odgovorni urednik

Nikola Bego

Uredništvo: Šibenik — Štamparsko poduzeće »Štampa«

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531-T-292

Rukopisi se ne vraćaju

Pretpлата za tri mjeseca 120, za pola godine 240, a jednu godinu 480 dinara

Tisak: »Štampa« Šibenik

ZANIMLJIVOSTI

napamet, jer ih napisane ne bi mogao prenijeti preko granice.

AMERIČKA INDUSTRIJA SVE SE VIŠE AUTOMATIZIRA

Američka industrija automobila nalazi se danas na prvom mjestu u pogledu automatizacije. Prije šest mjeseci poduzeće NASH postavilo je jedan automatski stroj, koji može izvoditi 176 različitih operacija bez pomoći ijednog radnika. Za montažu Pakard automobila sada se uvode 2 nova velika stroja, i to jedan za prskanje, bojenje kola, a drugi za automatsko niklovanje pojedinih dijelova automobila. S ovim strojem može se istovremeno prskati šest automobila bojom. Ford je uveo novu beskrajnu traku, dugu 38 kilometara, čiji rad kontrolira električni mozak. Na taj je način proizvod-

nja udvostručena, a ručni rad smanjen za devet desetina.

KABEL ISPOD LA MANCHE-a

Britanski inženjeri proučavaju mogućnost za povezivanje električnog sistema i budućeg sistema atomskih električnih centrala s onima u Francuskoj i ostaloj kontinentalnoj Evropi. Britanski ministar za energetiku saopćio je javnosti da će u tom cilju biti izgrađen podmorski kabel, koji će prolaziti ispod La Manche-a i na taj način vezivati električne mreže Velike Britanije i Francuske. Na tome sada rade britanski i francuski inženjeri.

OGLAŠUJTE U „ŠIBENSKOM LISTU“